

Regionala utvecklingsnämnden

YTTRANDE

Handläggare Hanna Negash
Samhällsplanerare
040-6753835, 0724-674724
hanna.negash@skane.se

Datum 2024-02-26
Ärendenummer 2024-POL000034

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se

Remiss Promemorian Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning

Regeringskansliets diarienummer LI2024/00083

Inledning

Region Skåne har ansvar för vård och hälsa i Skåne samt ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag 2010:630 och lagändring 2019:944 om regionalt utvecklingsansvar. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne har sedan januari 2019 även ansvar för den regionala fysiska planeringen i länet, och uppdraget att ta fram en regionplan för Skåne enligt Plan- och bygglagen. *Regionplan för Skåne 2022–2040* antogs av Regionfullmäktige den 14 juni 2022. Plan- och bygglagen föreskriver därtill att Region Skåne ska verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses.

Region Skåne yttrar sig över promemorian *Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning* utifrån ovanstående ansvar.

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att det ska bli obligatoriskt för kommuner att under vissa förutsättningar tillhandahålla hyresgarantier till barnfamiljer. Syftet är att underlätta för barnfamiljer som saknar egen bostad att kunna få tillträde till en sådan. Vidare tydliggörs att kommunala bostadsförmedlingar får förmedla bostäder som reserverats utifrån olika behov och erbjuda förturer utan att det påverkar möjligheten att ta ut köavgift av de sökande.

I syfte att skapa bättre förutsättningar för att samordna kommunala bostadsförsörjningsåtgärder och planeringen för bostadsbyggande föreslås ett antal förtydliganden i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Ändringarna innebär att kommunerna ska redogöra för behovet av tillskott av bostäder och ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner både i planeringen och när åtgärder för bostadsförsörjningen vidtas. Uppgiften att verka för att kommunal samordning kommer till stånd föreslås liksom tidigare ligga på länsstyrelserna. I promemorian föreslås också att lagen (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar ges ett uttryckligt bostadsförsörjningssyfte. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Region Skånes synpunkter i sammanfattning

Region Skåne är övervägande positiv till de förslag som presenteras i utredningen. Sammanfattningsvis vill Region Skåne anföra nedanstående synpunkter kopplat till de förslag som återfinns i kapitel 5, Bättre planberedskap och ökad samordning. Resonemangen vidareutvecklas och fördjupas vidare i följande stycke.

- Region Skåne är positiva till promemorians förslag om att benämningen ”kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen” ska ersättas med ”kommunal handlingsplan för bostadsförsörjningen”.
- Region Skåne har inga invändningar mot promemorians förslag om att Boverket kontinuerligt beräknar bostadsbyggnadsbehovet i syfte att skapa en gemensam bild om behovet. Region Skåne vill dock påpeka att sådana beräkningar inte i sig motverkar otydligheten kring *hur* kommunerna ska förhålla sig till länets totala behov.
- Region Skåne håller med i stort om promemorians förslag att kommunerna ska bedöma behovet av tillskott av bostäder men menar att det krävs regional vägledning beträffande regional fördelning av ett sådant tillskott.

- Region Skåne anser att innebörden av och sammanhangen för *samordning* behöver förtydligas genomgående i promemorian med tillhörande förslag.

Region Skånes synpunkter

”Promemorians förslag: att benämningen ”kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen” ska ersättas med ”kommunal handlingsplan för bostadsförsörjningen”. Uttrycket ”insatser” ska ersättas med ”åtgärder”. Bestämmelsen om att handlingsplanen för bostadsförsörjning ska vara vägledande för tillämpningen av 2 kap. 3 § första stycket 5 plan- och bygglagen flyttas till den lagen.”

Region Skåne menar att förändringen särskilt når praktisk effekt om/när den genomförs i ett sammanhang där regionen har ansvar för regional fysisk planering. Då regional planering ska vara vägledande för efterföljande kommunal planering ges möjligheter för vägledningen att landa i handling. Med nuvarande ordning matar den vägledande regionala planeringen in i motsvarande vägledning i kommunens planeringslogik. Den föreslagna förändringen skulle motverka denna vägledning till vägledning, vilket i sin tur skulle bidra till den regionala planeringens genomslag och lagstiftningsmässiga ändamålsenlighet.

”Promemorians förslag: Boverkets beräkningar av bostadsbyggnads-behovet ska formaliseras. Beräkningarna ska presenteras på nationell nivå och på länsnivå.”

Region Skåne har inga invändningar mot att Boverket kontinuerligt beräknar bostadsbyggnadsbehovet i syfte att skapa en gemensam bild om behovet. Region Skåne vill dock påpeka att sådana beräkningar inte i sig motverkar otydligheten kring *hur* kommunerna ska förhålla sig till länets totala behov. Samförstånd kring det totala behovet är inte samma sak som samförstånd kring hur stor andel av det totala behovet som enskilda kommuner behöver uppfylla. Region Skåne vill understryka att den regionala fördelningen av bostadsbehov bör hanteras genom regional fysisk planering, eller åtminstone med tydlig utgångspunkt i den demokratiska nivå som regionen innehar. Region Skåne hade gärna sett att promemorian med tillhörande förslag utvecklade det resonemanget.

“Promemorians förslag: Kommunerna ska bedöma behovet av tillskott av bostäder i kommunen och redogöra för bedömningen i handlingsplanen för bostadsförsörjning.”

Förslaget motiveras med följande resonemang: ”För att en gemensam bild av behovet av tillskott av bostäder ska förverkligas är det nödvändigt att varje kommun aktivt tar ställning till behovet av tillskott av bostäder i den egna kommunen.” Region Skåne håller med i stort men menar att det krävs regional vägledning beträffande regional fördelning. Även förutsättningarna för en sådan fördelning behöver tydliggöras för att förslaget ska bidra till att stärka och utveckla ramarna för en kvalitativ bostadsförsörjning. Dessutom menar Region Skåne att förslaget kräver samordning utifrån en samsyn kring vad ”behov” innebär. Kommuner jonglerar att uppfylla tillväxtmål och bostadsbehov samtidigt, och de blir allt som oftast förväxlade.

I övrigt delar Region Skåne bedömningen som flera remissinstanser har gjort om att förslaget förstärker signalen om att bostadsförsörjning blir en fråga som fokuserar på byggande av bostäder trots att byggandet endast utgör en liten del av bostadsförsörjningen. Formuleringen premierar ett snävt tillväxttänk som motverkar nationella såväl som regionala målsättningar som beträffar bostadsförsörjningen. Inte minst vad det gäller hänsyn till och utveckling av de tre hållbarhetsdimensionerna. Det kan exemplifieras med portalparagrafen i plan- och bygglagen eller regionala ställningstaganden i den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030*.

“Promemorians förslag: När en kommun vidtar åtgärder för bostadsförsörjningen ska kommunen ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner. Därutöver förtydligas att en kommun ska ta hänsyn till behovet av samordning i sin planering av bostadsförsörjning.”

Region Skåne anser i relation till ovanstående förslag att vad som menas med samordning behöver förtydligas men framförallt utvecklas utifrån en mer långtgående förankring i de regionala perspektiven och den särskilda roll som regionen kan ta genom regional fysisk planering.

“Promemorians bedömning: Länsstyrelsernas uppgift att uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd bör behållas och inte överföras till regionerna.”

Region Skåne delar inte bedömningen. Detta främst av anledningen att promemorians samlade förslag inte skapar den grund för samordning som krävs för en bättre bostadsförsörjning. Region Skåne betonar att det måste finnas tydligare strategiska utgångspunkter att samordna

bostadsförsörjningen kring, utgångspunkter som kan definieras genom att väsentligt tydliggöra den regionala rollen och dess centrala funktion i utvecklingen av bostadsförsörjningen genom regional fysisk planering.

Anna Jähnke
Ordförande

Anna Pettersson
Utvecklingsdirektör